

I.

A kétségbevonhatatlanul kifakult történeteket lesni vakondként, miközben saját árnyékába zuhan az orom, a szürkület szele s a csend ürülékén mélázó szellem; minő unalom (!) – különben a ritmusok, a remény kusza nyomai eltörölve, s vele együtt az ifjúkori zsákmány vad lelőhelyei. Hanyatló, baljós órán meglesni, bár képzeletben, az őzek mohos állát, te ködök, talányok mocsarában kuporgó, vagy erdőringás részeg múzeumában tévelygő kísértet.

Nietzsche rozsdás nyelvéről olykor még egy-egy elharapott szótag s az olcsó színlelések romantikája – hogy a szerelem gyilkos törhegyétől felnyöghessen a dührohamaiból partra vergődő férfi; s olyankor némi dicsfénytől áthatottan, netán diszkrétén kitapintod az ütőér, a kopár örömök és nyüzsgő szavak után nyáladzó száj vonalait; midőn nem vonaglanak többé, legfeljebb egy ideges árnyék a vékonyodó halántékon vagy a világítótorony alatt, hol valamikor a hűtlenségtől hőkölő idő iróniája ráfagyott arra a szívödlegesztő viaszbabalányokra. Halálba hanyatló arcok foszlott gobelinjei – hány gondolatra nincsen bűnbocsánat (te ne tudnád: két hamis esküt, hazugságot elválasztó küszöb)? A célhozérés illúziója balga álom. Azért túl könnyen ne adjátok meg magatokat.

Kolozsvár, 2010. július 12.

II.

*„Vinnyog, mint hülye, kit nyom az idő”
(József Attila)*

Ragyogó júliusok emléke: kastélyablakpárkányra, bástyákra könnyű szárnyakon jár a szerencse. Bezárt üvegajtók mögött gömbölyű apró betűkkel írom (halott apámnak, vagy kinek?) az annyiszor elnapolt levelet. A megnedvesedett sárgult lapok mint holmi „páncélhalom”; képszerűen őriznek egy eres, öreg kezét és a felszított tüzet – a szabad felületeken az ürességet is látom: ellobbant indulatomat, és még inkább a tehetetlenséget.

Kivérzett percek pillái, álmatlan, sötét kígyóktól bűvölt kóbor tekintet. Lusta pusztaságokon, kolostor-kerengőn, mindenütt közfalak kényszerképze; vaskos kódexekben sajtószagok és hullócsillagok visszfénye – a hanyatlás filozófiájának bűnrészessége. Rekedt hang, barbár királyok megtört méltósága; a falka dobhártyát hasogató szűkölése, mint sokszorosított metszet, Absolon örökké tartó hallgatását (el)takaró. Utána már csak a végzet asszonyainak ciripelése, vagy csak az agyagba fúródott tücsköké. A vonagló akácok

sóhaját meg a kifosztott elmék vinnyogását miként is hallaná meg a kétes nyomokra öntött érzéketlen máz, a salak. Melyen toronymagasban torzság díszeleg. Nemcsak a halálfélelemben, a zaklatott lélek mélyéről feltörő, vagy már csak a közönnyel balzsamozott büntudatod romhalmazán dúló-örjögő orkánban ismerhetsz magadra: te, kit az Úr kegyetlen igazságesszményével magára hagyott. Hajlongó hírnöke is iszkol, iszonyodva tovalép. Hol a helyed(helyünk)? A Látvány mögött elhasználtan – meddig?

Torda, 2010.

III. (EMBERLÖVEDÉKEK ELÉGIÁJA)

*„S valaki azt súgja nap mint nap:
– Tökéletes és hibátlan szöveg!...
Áruld el mégis: kié ott legalul
az az olvashatatlan aláírás?...”
(Ștefan Aug. Doinaș: XXV. zsolttár)*

A nagyravágyás még hagyján, Uram, ám ez a simulékony, a sorstragédiák iszonyatán izzasztó irgalmatlansággal át-gázoló, máskor álnok alakoskodással a sertésfalánkság mindent-felhabzsolni-kész förtelmével hizláló állatöszön! – törtetés legtöbbször a semmiért; turkálás és gusztustalan tüle-keedés, szűrésok s nyálvadások, mely kesztyűn át is csípi a kezét. Görcsös akarnokság; kéjes böffentések; cinkos játék a járdaszélen szorongó fűtöttreményű kokárdázókkal, erózióknak kített senki-pálokkal s -péterekkel; kacérkodás a korlátolt agyúak beszakadt körmével, koponyazúzalékával, nemkülönben a lángpirossal, a labdázásra befogott tomporokkal (néha a sonkaszín is megteszi). Nem Hozzád, Másik Urukhoz fohászkodók, haramiák, zsoldosok bizalmába férközők, minden potenciális hatalom kegyeit lesők és ferdehajlamuként kiszolgálók, a legkisebb polccal is beérők, akiket, ha netán pofán töröl a képzelet, ilyen imádsággal illetik urukat: „Párnázott arany- s ezüstérmek csillogtassák meg Nevedet, Melyet zsibbadtan, elkétkülten vagy halálunk után, őrtornyok s bajvívók szer-tartásain, még a dédunokáink is örökkön-örökké harsogva dicsőítenek.”

IV.

Alvást színlelsz; kárhozottak terhe gyötör?
Nagyapád vére, spirituszban égő kísérteties látomások (az öregúr volt az utolsó, aki kijáró sérvével és makacsul káromló természetével együtt Istenhitét is visszanyomta a vén utazó-láda nyikorgó hasfala mögé), netán egy kóbor néember istenverte ege riasztott, hogy felborzolja idegszáladat. Bőszülten róttál ennél hivalkodóbb sorokat már: falfirkák nyomait kutatva a cédák során. Kapudig s a mások unott agyában megrekedt e-mail-üzeneteidig beprogramozva minden. Azért ne siess lemosni egy megfáradt nemzedékkel a több mint egy fél évszázadon keresztül koptatott macskakövekről az álmatlanság lidérceit s a macskaeledelt; ha a part-jelző beint, s a pácolt csontok láttán a porhanyós lát-határon túlcsordulna a részvét, melynek a továbbélés ösztöne némelykor tulajdon zsigereidben is kész hadat üzeni. Kedves kalandorok! ha mondjuk újra s újra meg-környékeznének a sűrű csalatkozásoktól tétován kesergő

és a Petrarca hajlott korához közelítő elmémet – mely úgy el tud merülni a Könyvek Könyvében (az idő lapozgatott benne éppen). A szeretet maga ilyen kalandor; legalábbis Márai szerint.

Örök zuhanás kényszere. Megfoghatatlan, akár az alföldi magány. (Nosza költő!... Holt a holdad...)

P. S.

Tollam, testem füstölgött már (csettintésedtől, égő város)**,
midőn az öreg antikvárius nagyítóüvegével hunyorogva
fölnezezt az égre – a Jóisten tudja-e, mi történik velünk? –,
és megcsóválta a fejét.

Izsák, 2010.

V. (A ROMANTIKA VÉGSŐ KIHÍVÁSA)

Nincs túlélési taktika. Titok – legfeljebb némi veszteségérzet; villanva siklunk a Földgömbön, a naprendszeren végig, befelé. Tűnő ízek, izgalmak, ingerek; eső vagy vér permetez. Hol van már a fél-térdre-rogyás szertartásereje, s az, ahogy álmomban átkarolsz? – romokban áll minden. Ami veszendő volt belőlem, ledőlt, ledőlhet végképp. (Ámde bármilyen pocskékul érzem magam, légbe szállok mégis, hogy az Öregistennek, ott fenn, madárcsőröktől sebzett ön-érzettel is eszébe jussak; felhőkkel kitömött, hatalmas homloküregemen nem tud átnézni szerencsére Ő sem, csak hever, lebegve a lében, mogorván.) Nyílegyenes gerincem hárfahúrként meg-megremeg az űrsötétben – ha képtelen is hűsítő, nagy lángokat kavarni a nyugodt vizekből.*** Odalettek a meghitt percek, az alkudozás az Őrangyalommal (legalább a visszhangomat felfoghatná – ami egy kicsit már hasonlít a halálra; de sajnos semmi együttérzés!) S hogyha én kihülök, semmilyen rendkívüli változás nem fenyegeti az emberi faj bíborzománcát, amelyet laktanyák és bombabiztos fedezékek labirintusai óvnak továbbra is rendületlenül (a lőtávolságot bemérni képtelen parlamenti parittyázásokat említeni is fölösleges).

Száguldó égitest vagyok; öreg tanárom szerint a meszes csontok becsapódása úgyszólván rutinkérdés – az esetleges következményektől tartani fölösleges szentimentalizmus.

Kolozsvár, 2010. július 14.

* J.A.: Flórának

** J.A.: Magyar Alföld

*** J.A.: Négyen ugrottunk vízbe

Kategoria: vers, próza
Denumire autor: Lászlóffy Csaba

Látó Szépirodalmi Folyóirat